

Положення
про надання навчальним та навчально-методичним виданням
рекомендаційного грифу вченої ради Херсонського державного університету

1. Загальні положення

1.1. Положення визначає види навчальних видань, їх основні характеристики, порядок надання навчальним матеріалам рекомендаційного грифу вченої ради Херсонського державного університету (далі ХДУ).

В Положенні під навчальними матеріалами розуміються усі навчальні, навчально-методичні видання, що використовуються в освітньому процесі ХДУ.

1.2. Надання рекомендаційного грифу реалізується через процедуру експертизи (рецензування) авторських матеріалів (рукопису), на підставі якої приймається відповідне рішення.

1.3. Мета проведення експертизи (рецензування) – підтвердження відповідності видання державним освітнім стандартам, навчальним програмам, сучасному науковому і технологічному стану відповідної сфери діяльності з урахуванням рівня професійної освітньої програми, а також вимогам до структури і методичному апарату навчальних, навчально-методичних видань.

1.4. Рекомендаційний гриф вченої ради ХДУ, наданий навчальному, навчально-методичному виданню, засвідчує, що видання відповідає усім вимогам щодо якісного засвоєння студентами програми навчальної дисципліни: відповідність змісту навчальної дисципліни, високий методичний рівень викладу матеріалу, дотримання основних психолого-педагогічних вимог у трактовці початкового матеріалу та його застосуванні.

1.5. Об'єктом експертизи (рецензування) є друковані й електронні навчальні видання. Електронні навчальні видання, друкований аналог яких може бути отриманий без втрати дидактичних якостей, надаються в друкованому вигляді і проходять експертизу (рецензування) як друковане видання.

1.6. При підготовці до видання і експертизи (рецензування) навчальних матеріалів автори і рецензенти керуються цим Положенням, а також мінімальними вимогами і рекомендаціями викладачам щодо розробки навчально-методичного забезпечення і експертам, які здійснюють психолого-педагогічну експертизу (додаток 1, 2, 3).

1.7. Термін дії рекомендаційного грифу вченої ради ХДУ для навчального, навчально-методичного видання поширюється на період дії відповідних державних стандартів.

1.8. Вчена рада, науково-методична рада ХДУ несуть відповідальність за якість та обсяг рекомендованих до видання рукописів навчальних книг; кафедра – за попередній розгляд їх змісту, науково-методичного та виховного рівня, підбір рецензентів та якість рецензій; автор – за якість підготовки рукопису, допущення випадків плагіату у роботі, відповідність встановленим вимогам.

2. Види видань

Видання – документ, призначений для розповсюдження інформації, яка міститься у ньому, і відповідає вимогам стандартів вищої освіти, інших нормативних документів щодо його видавничого оформлення і поліграфічного виконання.

2. Навчальне видання – видання, що містить систематизовані відомості наукового

або прикладного характеру, викладені у формі, зручної для викладання, вивчення і засвоєння, розраховане на студентів різних курсів та спеціальностей.

Навчальні видання в залежності від цільового призначення поділяються на навчально-програмні, навчально-теоретичні, навчально-методичні, навчально-наочні, навчально-довідкові, навчально-бібліографічні. В поданій рубрикації навчальних видань враховано їх класифікацію за Державним стандартом України ДСТУ 3017-95 «Видання. Основні види. Терміни та визначення».

2.1. Навчально-програмне видання – навчальне видання, що регламентує (визначає) склад, обсяг, зміст, терміни і порядок викладання і вивчення навчальних дисциплін (її розділів), передбачених відповідними нормативними документами. Основні різновиди – навчальний (робочий навчальний) план, навчальна (робоча навчальна) програма з дисципліни, програма (наскрізна програма) навчальної (виробничої) практики.

2.1.1. Навчальний план – навчально-програмне видання, що визначає форми і види навчання; порядок, послідовність і терміни теоретичних, практичних і лабораторних занять, семінарів, самостійної роботи студентів, семестрового контролю.

2.1.2. Навчальна програма – навчально-програмне видання, що визначає зміст, обсяг і вимоги до вивчення певної навчальної дисципліни, предмету, курсу відповідно до вимог стандартів вищої освіти та навчальних планів.

2.1.3. Робоча навчальна програма – нормативний документ ХДУ, що містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, його послідовність, організаційні форми та засоби поточного й семестрового контролю.

2.1.4. Програма практики – нормативний документ ХДУ, у якому розкриваються цілі та завдання практики, визначається перелік професійних знань, умінь і навичок, що формуються, надаються методичні рекомендації з підготовки та проведення практики.

2.2. Навчально-теоретичне видання – навчальне видання, що містить систематизовані науково-теоретичні відомості, викладені у формі, зручної для вивчення та засвоєння. Основні різновиди – підручник, навчальний посібник.

2.2.1. Підручник – навчальне видання, що містить систематизований виклад змісту навчальної дисципліни (курсу, предмету) або її частини, розділу відповідно до діючої або експериментальної навчальної програми, затвердженої у встановленому порядку, і офіційно затверджене в якості даного виду видання.

Підручник є основним навчальним виданням з дисципліни. Містить, насамперед, базові відомості з предмету. Включає апробовані дані, розкриває методичні аспекти отримання знань в певній галузі, дає характеристику найважливіших процесів і явищ. Навчальний матеріал організовано таким чином, щоб студент мав можливість самостійно засвоїти його.

2.2.2. Навчальний посібник – навчальне видання, що містить систематизовані відомості теоретичного або прикладного характеру, які повністю або частково заміняють, доповнюють основний підручник у викладі навчального матеріалу з певного предмету, курсу або окремого розділу, і офіційно затверджене в якості даного виду видання.

Навчальний посібник видається як доповнення до підручника і може відображати новий матеріал, що розширює фундаментальні знання, включені до підручника. Зміст посібника представляє актуальні проблеми і тенденції розвитку галузі знань.

До навчальних посібників належать також певним чином викладений лекційний матеріал.

2.2.2.1. Курс лекцій – навчальне видання повного викладу тем навчальної дисципліни, визначених навчальною програмою з дисципліни.

2.2.2.2. Текст лекцій – навчальне видання, що висвітлює зміст (виклад матеріалу) навчальної дисципліни (її розділів) певним викладачем-лектором.

2.2.2.3. Конспект лекцій – навчальне видання стислого викладу курсу лекцій або окремих розділів, визначених навчальною програмою з дисципліни.

2.3. Навчально-методичне видання – навчальне видання, що містить, окрім

теоретичних, систематизовані матеріали з методики засвоєння навчальної дисципліни (її розділів), тематику і методику практичних форм закріплення знань. Основні різновиди – навчально-методичний посібник, методичні вказівки і рекомендації з вивчення навчальної дисципліни, з виконання контрольних робіт, з підготовки, написання та захисту курсових, дипломних робіт, а також практикуми, лабораторні практикуми, збірники задач (завдань) тощо.

2.3.1. Навчально-методичний посібник – навчальне видання, яке, окрім навчального матеріалу, містить методичні вказівки (рекомендації) щодо викладання предмета або організації самостійної роботи, розвитку та виховання особистості.

2.3.2. Методичні вказівки і рекомендації – навчальне видання, що містить пояснення до певної теми, розділу чи питання навчальної дисципліни, але не підміняє навчальну літературу, а відображає завдання, методику і продуктивні способи їх виконання або пояснює характер дій при виконанні певної роботи студентами в аудиторії або самостійно.

2.3.3. Методичні рекомендації з практичної підготовки – навчальне видання, що містить інформацію щодо плану, змісту, бази (місця), порядку, термінів проведення практики, обов'язків керівника і практиканта, а також порядку звітності про результати практики.

2.3.4. Практикум – навчальне видання, яке містить практичні завдання і вправи, що сприяють засвоєнню студентами набутих знань і вмінь, перевірки якості їх засвоєння різними методами (до практикумів належать збірники задач і вправ, тестові завдання, збірники текстів диктантів, інструкції до лабораторних і практичних робіт, робочі зошити, дидактичні матеріали).

Зміст практикуму відображає основні аспекти навчальної дисципліни, повторюючи теоретичні та практичні питання для їх детального розгляду і закріплення. Практикуми можуть складатися з одних питань і завдань, включати додаткові методичні вказівки до їх виконання або матеріали, що роз'яснюють найбільш складні питання. Структура практикуму відображає послідовність викладення матеріалу в навчальній програмі.

2.3.4.1. Лабораторний практикум – навчальне видання, що містить теоретичні відомості і завдання експериментального характеру у відповідності до цілей дисципліни, методичні рекомендації, необхідні для планування, виконання, самоконтролю, а також опис спеціального обладнання, програмних засобів і оформлення лабораторного експерименту.

2.3.4.2. Збірник завдань (вправ) – навчальне видання, що містить комплекс завдань (вправ) для навчання, контролю, самоконтролю та методичні рекомендації до їх виконання в обсязі певного курсу, а також приклади їх виконання (вирішення).

2.3.4.3. Збірник матеріалів контролю – навчальне видання, що містить систему завдань для контролю (поточного, атестаційного, семестрового) у відповідності до мети та цілей навчальної дисципліни.

2.3.4.4. Хрестоматія – навчальне видання, що містить офіційні наукові, історичні, літературно-художні й інші твори або їх частини як складові об'єкту вивчення відповідно до затвердженої навчальної програми з дисципліни.

2.4. Навчально-наочне видання – навчальне видання, що містить допоміжні матеріали по вивченню або викладанню певної дисципліни, представлені за допомогою зображально-графічних засобів з коротким пояснювальним текстом або без нього. Основні різновиди – навчально-наочний посібник, альбом, атлас, таблиці тощо.

2.4.1. Навчально-наочний посібник – навчальне видання, що містить ілюстративно-наочні матеріали, що сприяють вивченню і викладанню предмету, курсу, дисципліни, засвоєнню їх змісту.

2.4.2. Альбом – навчальне образотворче видання, що має зазвичай пояснювальний текст. Видається як у книжковому вигляді, так і у комплектно-аркушевому.

2.4.3. Атлас – навчальне видання, що містить зображення різних об'єктів, карт,

малюнків і використовується для навчально-практичних цілей.

2.5. Начально-довідкове видання – навчальне видання, що містить короткі відомості наукового або прикладного характеру, розташовані у зручному для пошуку порядку і призначені для навчання. Основні різновиди – словник, енциклопедія, довідник тощо.

2.5.1. Словник – навчальне довідкове видання впорядкованого переліку мовних одиниць (слів, словосполучень, ідіом, термінів, імен, знаків), що супроводжуються відповідною довідковою інформацією.

2.5.2. Енциклопедія – навчальне довідкове видання зведених основних відомостей з однієї чи усіх галузей знання та практичної діяльності, викладених у коротких статтях, розташованих за абеткою їхніх назв або в систематичному порядку.

2.5.3. Довідник – навчальне довідкове видання прикладного характеру, побудоване за абеткою назв статей або в систематичному порядку, містить коротку узагальнену інформацію з дисципліни або окремим розділам.

2.6. Навчально-бібліографічне видання – видання, що містить упорядковану сукупність бібліографічних записів з певної теми, дисципліни (курсу), групи дисциплін, призначене для самостійної роботи студентів по вивченню, засвоєнню і закріпленню навчального матеріалу. Видання сприяє доповненню й розширенню знань за рахунок наведених джерел.

2.7. Електронне видання – програми для електронних обчислювальних машин, а також електронні документи, що пройшли редакційно-видавниче опрацювання та мають вихідні відомості, тиражуються та поширюються на машинозчитуваних носіях. Електронне видання (документ) в основному відтворює відповідне друковане видання (розміщення тексту на сторінках, ілюстрації, посилання тощо).

3. Основні вимоги до навчальних видань

3.1. Порядок розробки, структура та зміст навчального видання визначається, в першу чергу, місцем відповідної дисципліни в системі загальної підготовки фахівців, метою та завданнями навчання та виховання, а також особливостями самого видання як засобу передачі навчальної та наукової інформації.

3.2. Зміст і стиль навчального видання повинні відповідати вимогам, що висуваються до певного типу видань.

3.3. В друкованих навчальних видання повинно дотримуватися:

- відповідності базових параметрів дисципліни (роль, місце, мета, цілі, обсяг знань, умінь і навичок, які повинен засвоїти і застосувати у практиці студент) ОПП, ОКХ, часу, що відведений на її вивчення;
- відповідності назви навчального видання його змісту;
- відповідності загального обсягу навчального видання або його структурних компонентів (розділів, глав) кількості навчальних годин, передбачених для вивчення даної дисципліни (1 авторський аркуш на 5-7 академічних годин);
- відповідності змісту навчального матеріалу стандарту вищої освіти, навчальній (затвердженій авторській) програмі, робочій навчальній програмі з дисципліни;
- відповідності системі організації освітнього процесу, що склалась у ХДУ;
- логічності, послідовності викладу матеріалу;
- оригінальності, самостійності навчального видання по відношенню до навчальної літератури, що є з даного питання (проблеми, дисципліни);
- сучасності наукового та високого методичного рівня представленого навчального матеріалу;
- наявності та якості дидактичного апарату видання (узагальнення, висновки, контрольні питання, завдання тощо);
- наявності та якості ілюстративного матеріалу (текстів, малюнків, схем, креслень, ілюстрацій), їх відповідності матеріалу, що вивчається.

3.4. Обсяг рукописів підручників, навчальних посібників для надання рекомендаційного грифу вченої ради ХДУ повинен складати не менш як 3-4 авторських аркуша. При цьому обсяг навчального посібника не повинен перевищувати 200 сторінок формату А4.

3.5. Навчальне видання повинно мати чітку структуру.

4. Порядок розгляду и надання рекомендаційного грифу вченої ради ХДУ

4.1. Рекомендаційний гриф вченої ради ХДУ надається навчальному виданню після проходження ним наукової, змістової та психолого-педагогічної експертизи авторського рукопису.

4.2. Процедура надання рекомендаційного грифу складається з декількох етапів.

4.2.1. На першому етапі здійснюється науковий розгляд рукопису на кафедрі, де виконана робота. Очолює такий розгляд завідувач кафедри із залученням до цього членів кафедри. Метою такої експертизи є:

- контроль правильності використання і написання спеціальних термінів, формул, дат, імен тощо;
- перевірка правильності приведених цитат і бібліографічних посилань;
- усунення помічених друкарських помилок;
- виконання за згодою автора необхідного редагування.

Після виконання наукового редагування автору повертається рукопис з висновком щодо дидактичної цінності і актуальності рукопису в цілому, можливості публікації рукопису у представленому варіанті або після доопрацювання з урахуванням рекомендацій, наданих кафедрою. Висновок щодо наукового розгляду фіксується в протоколі засідання кафедри. А на титульному аркуші навчального видання ставиться віза завідувача кафедри.

4.2.2. На другому етапі рукопис проходить змістову внутрішню та зовнішню експертизу (рецензування) двома спеціалістами в даній галузі знань.

4.2.2.1. Внутрішнє рецензування здійснює фахівець ХДУ, не працюючий на кафедрі, де виконувалась робота. Експерти (рецензенти), що здійснюють внутрішню експертизу (рецензування), призначаються наказом ректора за поданням науково-методичної ради факультету з числа найбільш кваліфікованих викладачів, науково-педагогічних працівників, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом, добре обізнаних з даною галуззю науки і техніки.

4.2.2.2. Зовнішнє рецензування здійснюється доктором наук, провідним вченим за профілем видання, що надано на експертизу, іншого навчального закладу, наукової установи.

4.2.2.3. Навчально-теоретичні видання (підручник, навчальний посібник, тексти (курс, конспект) лекцій) проходять зовнішнє рецензування двома докторами наук, професорами, провідними вченими наукових установ.

Інші навчальні видання проходять експертизу одним внутрішнім рецензентом і одним зовнішнім.

4.2.2.4. Рецензії повинні містити:

- всебічну і об'єктивну оцінку якості навчального видання: новизна змісту, актуальність, коректність використання спеціальної термінології і позначень;
- аналіз якості його методичних переваг і недоліків, констатацію відповідності стандартам вищої освіти, навчальній програмі;
- визначення відмінностей даного видання від тих, що існують;
- висвітлення практичних питань засвоєння навчальної дисципліни;
- наведення посторінкових зауважень (якщо є), рекомендацій;
- грамотність викладення навчального матеріалу;
- обґрунтовані висновки щодо доцільності надання рекомендаційного грифу вченої ради ХДУ із зазначенням виду навчального видання, категорії осіб, для яких призначено

видання, спеціальності або направлення його на доопрацювання.

4.2.3. На третьому етапі видання проходить психолого-педагогічну експертизу (рецензування), мета якої визначити відповідність рукопису заявленому виду та рекомендувати для розгляду науково-методичній раді ХДУ.

4.2.3.1. Для цього автор не пізніше як за місяць до засідання науково-методичної ради ХДУ подає до навчально-методичного відділу рукопис, витяг з протоколу засідання кафедри, дві рецензії в залежності від типу видання.

4.2.3.2. За результатами оцінки психолого-педагогічного компонента рукопису експерт, призначений головою науково-методичної ради ХДУ, готує у двотижневий термін висновок (додаток 3.), у якому зазначає:

- відповідність рукопису виду навчального видання;
- відповідність змісту і структури навчальних матеріалів вимогам робочої навчальної програми;
- посторінкові зауваження або рекомендації щодо поліпшення (у разі необхідності);
- обґрунтований висновок про рукопис в цілому і рекомендації до видання.

4.2.4. Результати проведених експертиз доводяться навчально-методичним відділом до відома автора. При наявності суттєвих зауважень автор має право внести до рукопису відповідні зміни, виправлення, про що робиться запис у експертному висновку.

Рішення про надання рекомендаційного грифу приймає вчена рада на підставі результатів проведеного рецензування та подання науково-методичної ради ХДУ.

У разі відмови у наданні рекомендаційного грифу автору передається мотивований висновок щодо причин відмови. При цьому рукопис повертається на доопрацювання і призначається повторна експертиза у терміни, встановлені науково-методичною радою ХДУ.

4.2.5. Запис щодо рекомендаційного грифу вченої ради ХДУ розміщується на лицьовій стороні видання у підзаголовкових даних, наприклад: «Рекомендовано вченою радою ХДУ в якості навчально-методичного посібника для студентів ____ курсу спеціальності _____, _____ факультету денної (заочної) форми навчання».

**Мінімальні
вимоги і рекомендації викладачам з розробки навчальних видань та експертам,
які здійснюють психолого-педагогічну експертизу навчальних матеріалів ХДУ.**

У додатку представлені визначення, обов'язкові та додаткові характеристики певних видів навчальної літератури. Характеристики сформульовані як конкретні засоби представлення навчальних матеріалів, що відповідають нормам якості. Дані матеріали є основою методики експертної оцінки психолого-педагогічного компонента навчальних видань ХДУ у друкованому вигляді.

Вид видання	Визначення	Обов'язкові характеристики	Додаткові характеристики
<i>Підручник</i>	Навчальне видання, що містить розгорнутий систематизований виклад теоретичного змісту навчальної дисципліни (курсу, предмету) або її частини, розділу відповідно до офіційно затвердженої або експериментальної навчальної програми, включає обґрунтування, роз'яснення та ілюстрації, а також навчальні завдання, обумовлені цілями навчальної дисципліни	Зміст охоплює увесь обсяг матеріала навчальної дисципліни відповідно до зовнішніх вимог, у тому числі вимог державного стандарту Теоретичні відомості представлені в обсязі, необхідному для досягнення цілей, що поставлені Ілюструється можливість використання теоретичних положень для вирішення практичних завдань і питань Поняття і терміни, що використовуються, визначені (в тексті або в глосарії) Прослідковується взаємозв'язок між ними. Окреслені зв'язки між розділами, параграфами (посилання), формулюються висновки, підводяться підсумки Виділяються (обґрунтовуються, обговорюються) продуктивні засоби діяльності, які можна використати для вирішення питань як у цієї, так і у іншій предметній галузі Виокремлюється основна і додаткова література	Наявні рекомендації до самостійної роботи студентів Наводяться приклади різних підходів, способів вирішення, точки зору, думки Структура матеріалу в цілому або окремих модулів і тем представлена у графічній формі Розглядаються питання міждисциплінарного характеру Присутні питання, сформульовані від особи, що навчається, і відповіді на них Для представлення матеріалу використовуються таблиці схеми, ілюстрації діаграми Завдання мають професійний контекст Наводяться критерії якості виконання завдань Наводяться і обговорюються приклади виконання завдань Представлені анотації наукових джерел Пропонуються додаткові матеріали (спеціальне програмне забезпечення, авторські тексти, матеріали підвищеного рівня складності) на електронних носіях
<i>Навчальний посібник</i>	Навчальне видання, що містить систематизовані відомості теоретичного або	Теоретичні відомості представлені в обсязі, необхідному для досягнення цілей, що поставлені.	Наявні рекомендації до самостійної роботи студентів з посібником Розглядаються питання міждисциплінарного характеру

	прикладного характеру (навчальні завдання), які повністю або частково замінюють, доповнюють основний підручник у викладі навчального матеріалу з певного предмета, курсу або окремого розділу і мають різноманітний матеріал для підтримки студента, а також матеріали для контролю і самоконтролю	Поняття і терміни, що використовуються, визначені (в тексті або в глосарії), прослідковується взаємозв'язок між ними Окреслені зв'язки між розділами, параграфами (посилання), формулюються висновки, підводяться підсумки Виділяються (обґрунтовуються, обговорюються) продуктивні способи вирішення проблем, завдань, питань, що пропонуються Наводяться і обговорюються приклади виконання завдань Наводяться завдання для самоконтролю (по можливості з відповідями) Виокремлюється основна і додаткова література	Структура матеріалу в цілому або окремих модулів і тем представлена у графічній формі Наводяться приклади різних підходів, засобів вирішення, точки зору, думки Для представлення матеріалу використовуються таблиці схеми, ілюстрації діаграми Присутні питання, сформульовані від особи, що навчається, і відповіді на них Наявні матеріали, що заповнюють прогалини у базовій підготовці Завдання мають професійний контекст Виділені стандартні навчальні завдання і завдання підвищеної складності Наводяться критерії якості виконання завдань для самоконтролю Представлені анотації наукових джерел Пропонуються додаткові матеріали (спеціальне програмне забезпечення, авторські тексти, матеріали підвищеного рівня складності) на електронних носіях
Конспект лекцій	Навчальне видання стислого викладу теоретичних відомостей з курсу або окремих розділів дисципліни, визначених її цілями та навчальною програмою, що відображає авторське бачення відбору і падання навчального матеріалу	Теоретичні відомості представлені в обсязі, необхідному для досягнення цілей, що поставлені Матеріал структурований, окреслені зв'язки між блоками, розділами, темами Поняття і терміни, що використовуються, визначені (в тексті або в глосарії), прослідковується взаємозв'язок між ними Присутня постановка типових завдань і питань Сформульовані висновки Виділені продуктивні засоби вирішення проблем, питань, завдань Виокремлюється основна і додаткова література	Наявні рекомендації до самостійної роботи студентів Розглядаються питання міждисциплінарного характеру Структура матеріалу в цілому або окремих модулів і тем представлена у графічній формі Для подачі матеріалу перевага надається таблицям, схемам, ілюстраціям, діаграмам тощо Наводяться приклади різних підходів, способів вирішення, точки зору, думки Формулювання завдань, питань мають професійний контекст Представлені анотації наукових джерел Пропонуються додаткові матеріали (спеціальне програмне забезпечення, авторські тексти, матеріали підвищеного рівня складності) на електронних носіях
Методичні рекомендації з	Навчальне видання, що містить інформацію щодо	Наведений план, порядок проведення практики відповідно до типу практичної	Наводиться перелік місць (баз), де можливе проходження практики

<i>практичної підготовки</i>	плану, змісту, бази (міста), порядку, термінів проведення практики, обов'язків керівника і практиканта, а також порядку звітності про результати практики	підготовки Визначені обов'язки керівника і практиканта Представлена програма практики, що містить завдання і опис діяльності практиканта Сформульовані вимоги до письмово звіту	Наявні методичні рекомендації щодо проходження конкретного типу практики Наводяться посилання на джерела інформації
<i>Методичні вказівки і рекомендації (до практичних занять)</i>	Навчальне видання, що містить пояснення до певної теми, розділу чи питання навчальної дисципліни, але не підміняє навчальну літературу, а відображає завдання, методику та продуктивні способи їх виконання або пояснює характер дій при виконанні певної роботи студентами в аудиторії або самостійно.	Пояснення структуровані, представлені в обсязі, необхідному для виконання завдань Переважають цілі рівня «вміти», «мати практичні навички» Завдання визначаються цілями навчальної дисципліни Наявні рекомендації до виконання та планування самостійної роботи студента Виокремлюються продуктивні способи вирішення проблем, завдань, питань, що пропонуються. Наявний довідковий апарат (таблиці постійних величин, дат, розрахункові формули, глосарій тощо). Наводяться і обговорюються приклади виконання завдань Виокремлюється основна і додаткова література	Пояснення теоретичних питань і завдання мають професійний контекст Наведені критерії якості виконання завдань Наводяться завдання для контролю і самоконтролю (при необхідності з відповідями) Виокремлюються завдання підвищеного рівня складності Розглядаються міждисциплінарні завдання Пропонується декілька варіантів відповіді Присутні матеріали, що заповнюють прогалини в базовій підготовці студента Пропонуються групові завдання, а також завдання з нестачею або надлишком вихідних даних
<i>Лабораторний практикум</i>	Навчальне видання, що містить теоретичні відомості і завдання експериментального характеру у відповідності до цілей дисципліни та методичні рекомендації, необхідні для планування, виконання, самоконтролю, а також опис спеціального обладнання, програмних	Пояснення структуровані, представлені в обсязі, необхідному для виконання лабораторного експерименту Теоретичний матеріал відповідає конкретним завданням Переважають цілі рівня «вміти», «мати практичні навички» Завдання визначаються цілями дисципліни Надаються рекомендації щодо планування роботи Наявний довідковий апарат (таблиці	Виокремлюються завдання різного рівня складності Завдання мають професійний контекст Розглядаються завдання, для виконання яких використовується навчальний матеріал споріднених дисциплін Пропонуються групові завдання, а також завдання з нестачею або надлишком вихідних даних Завдання створюють умови для розвитку студента (вибір методу вирішення, самооцінку, інтерпретацію результатів тощо) Пропонується декілька варіантів завдань

	засобів і оформлення лабораторного експерименту	постійних величин, дат, розрахункові формули, глосарій тощо). Виокремлюються продуктивні способи вирішення проблем, завдань, питань, що пропонуються Представлені завдання (питання) до захисту Визначений порядок захисту роботи Сформульовані вимоги до письмово звіту Виокремлюється основна і додаткова література	Наявні інструкції по роботі з лабораторним обладнанням Наводяться і обговорюються приклади виконання завдань Представлені критерії оцінки якості виконання основних етапів роботи для самоконтролю Присутні матеріали, що заповнюють прогалини у базовій підготовці
<i>Збірник завдань (вправ)</i>	Навчальне видання, що містить комплекс завдань (вправ) для навчання, контролю, самоконтролю та методичні рекомендації до їх виконання в обсязі певного курсу, а також приклади їх виконання (вирішення)	Переважають цілі рівня «вміти», «мати практичні навички» Завдання визначаються цілями навчальної дисципліни Виокремлюється основна і додаткова література	Наявні зразки відповідей, рішень Пропонуються стандартні і нестандартні завдання Завдання мають професійний контекст Наявний довідковий апарат (таблиці постійних величин, дат, розрахункові формули, глосарій, продуктивні способи вирішення, критерії якості виконання завдань, приклади тощо)
<i>Збірник матеріалів контролю</i>	Навчальне видання, що містить систему завдань для контролю (поточного, атестаційного, семестрового) у відповідності до мети та цілей навчальної дисципліни.	Комплекси завдань структуровані відповідно до цілей навчальної дисципліни Система завдань визначається типом контролю Завдання різноманітні за способом представлення Наявні завдання, що передують атестаційному або семестровому контролю і виконуються студентом під час самостійної роботи Виокремлюється основна і додаткова література	Наводяться приклади (зразки) вирішення завдань Наявний довідковий апарат (таблиці постійних величин, дат, розрахункові формули, глосарій, продуктивні способи вирішення, критерії якості виконання завдань, приклади тощо).
<i>Хрестоматія</i>	Навчальне видання, що містить офіційні наукові, історичні, літературно-художні й інші твори або їх частини, як складові об'єкту вивчення	Відбір текстів або фрагментів текстів визначається цілями навчальної дисципліни Тексти або фрагменти текстів наводяться з посиланням на першоджерело	

	відповідно до затвердженої навчальної програми з дисципліни.		
<i>Довідник</i>	Довідкове видання прикладного характеру, побудоване за абеткою назв статей або в систематичному порядку, містить коротку узагальнену інформацію з дисципліни або окремим розділам	Інформація відбирається у відповідності до цілей видання	Наводяться: - поняття, визначення, терміни, факти, дати, події, явища; - параметри, характеристики, властивості об'єктів; - принципи, закони, правила; - методи, засоби, прийоми, алгоритми вирішення завдань, питань, ситуацій; - моделі, схеми, структури, таблиці постійних величин тощо. Наявні матеріали міждисциплінарного характеру Присутній апарат для пошуку інформації

Додаток 2.

Нижче наведені як зразки анкети для оцінки якості навчальних матеріалів з дисципліни, що полегшить роботу рецензентів. Експерти (рецензенти) можуть використовувати наведену шкалу оцінювання або використовувати інші, наприклад знаки «+», «-» тощо.

Анкета для оцінки якості підручника

Оцініть ступінь (рівень) прояву характеристик у підручнику. Використовуйте шкалу от «0» (характеристика відсутня) до «5» (особливість проявляється в повній мірі).

№	Особливість (характеристика)	Бали
1 Цілі		
1.1.	Цілі видання формулюються як результати навчання студентів (тобто як такі, що діагностуються) з конкретної навчальної дисципліни для певного напрямку або спеціальності (цільової групи)	1 2 3 4 5
1.2.	Цілі відповідають зовнішнім вимогам до дисципліни (вимогам держаних стандартів вищої освіти, роботодавців...)	1 2 3 4 5
2 Рекомендації по роботі		
2.1.	Є рекомендації по роботі з матеріалами видання	1 2 3 4 5
2.2.	Є структура (навігатор) видання в графічній формі	1 2 3 4 5
3 Завдання		
3.1.	Завдання визначаються цілями	1 2 3 4 5
3.2.	Завдання мають контекст майбутньої професійної діяльності	1 2 3 4 5
3.3.	Виокремлені стандартні навчальні завдання і завдання підвищеної складності	1 2 3 4 5
4 Матеріали для підтримки студента		
4.1.	Структура и зміст підручника відповідають цілям видання	1 2 3 4 5
4.2.	Структура и зміст підручника відбивають певну авторську позицію	1 2 3 4 5
4.3.	Автором обґрунтовується логіка викладення матеріала	1 2 3 4 5
4.4.	Виокремлюється основний («ядро») і додатковий матеріал	1 2 3 4 5
4.5.	Подається загальна характеристика проблем і питань, що розглядаються у виданні, описуються існуючі підходи до їх вирішення	1 2 3 4 5
4.6.	Визначені поняття і терміни, що вживаються (в тексті або в глосарії), прослідковується взаємозв'язок між ними	1 2 3 4 5
4.7.	Теоретичні відомості супроводжуються поясненнями, коментарями, доказами, обґрунтуваннями, узагальненнями, висновками (характерний надлишок матеріала)	1 2 3 4 5
4.8.	Закони, принципи, правила ілюструються достатньою кількістю прикладів, що показують їх різнобічне застосування	1 2 3 4 5
4.9.	Виокремлюються продуктивні способи вирішення запропонованих проблем, питань, завдань, які можна використати для вирішення інших завдань у цій чи інших предметних галузях	1 2 3 4 5
4.10.	Наводяться історичні відомості (огляд становлення і розвитку, вклад видатних діячів і колективів, основні досягнення), описуються перспективи розвитку	1 2 3 4 5
4.11.	Наявна довідкова інформація (глосарій, словник, коментарі фахівців, пояснення, поради, примітки, показник скорочень)	1 2 3 4 5
4.12.	Наявність додаткових матеріалів (спеціального програмного забезпечення, авторських текстів, матеріалів підвищеного рівня складності) на електронних носіях у підручнику	1 2 3 4 5
4.13.	Використовуються різні форми подання тієї ж інформації (текст,	1 2 3 4 5

	формула, таблиця, схема, ілюстрація, графік)	
4.14.	Мова (стиль викладення) доступний, лаконічний, образний	1 2 3 4 5
5 Матеріали для контролю		
5.1.	Наявні різноманітні завдання для контролю і самоконтролю студентів	1 2 3 4 5
6 Список рекомендованої літератури		
6.1.	Виокремлюється основна і додаткова література	1 2 3 4 5
6.2.	Є анотації літературних джерел	1 2 3 4 5

Анкета для оцінки якості навчального посібника

Оцініть ступінь (рівень) прояву характеристик у навчальному посібнику. Використовуйте шкалу от «0» (характеристика відсутня) до «5» (особливість проявляється в повній мірі).

№	Особливість (характеристика)	Бали
1 Цілі		
1.1.	Цілі видання формулюються як результати навчання студентів (тобто як такі, що діагностуються) з конкретної навчальної дисципліни для певного напрямку або спеціальності (цільової групи)	1 2 3 4 5
1.2.	Цілі відповідають зовнішнім вимогам до дисципліни (вимогам державних стандартів, роботодавців...)	1 2 3 4 5
2 Рекомендації по роботі		
2.1.	Обмірковуються можливі траєкторії вивчення матеріала посібника (рекомендації по плануванню роботи з посібником)	1 2 3 4 5
2.2.	Є структура (навігатор) видання в графічній формі	1 2 3 4 5
3 Завдання		
3.1.	Завдання визначаються цілями	1 2 3 4 5
3.2.	Завдання сформульовані в контексті майбутньої професійної діяльності	1 2 3 4 5
3.3.	Виокремлені стандартні навчальні завдання і завдання підвищеної складності	1 2 3 4 5
4 Матеріали для підтримки студента		
4.1.	Структура и зміст посібника відповідають цілям видання	1 2 3 4 5
4.2.	Структура и зміст посібника відбивають певну авторську позицію	1 2 3 4 5
4.3.	Автором обґрунтовується логіка викладення матеріала	1 2 3 4 5
4.4.	Визначені поняття і терміни, що вживаються (в тексті або в глосарії), прослідковується взаємозв'язок між ними	1 2 3 4 5
4.5.	Виокремлюється основний («ядро») і додатковий матеріал	1 2 3 4 5
4.6.	Теоретичні відомості представлені коротко, в обсязі, достатньому для досягнення поставлених цілей	1 2 3 4 5
4.7.	Виокремлюються продуктивні способи вирішення запропонованих проблем, питань, завдань, які можна використати для вирішення інших завдань у цій чи інших предметних галузях	1 2 3 4 5
4.8.	Використовуються різні форми подання тієї ж інформації (текст, формула, таблиця, схема, ілюстрація, графік)	1 2 3 4 5
4.9.	Обговорюються приклади виконання завдань	1 2 3 4 5
4.10.	Присутні матеріали, що заповнюють прогалини в базовій підготовці	1 2 3 4 5
4.11.	Мова (стиль викладення) доступний, лаконічний, образний, звернений до студента	1 2 3 4 5
4.12.	Наявність додаткових матеріалів (спеціального програмного забезпечення, авторських текстів, матеріалів підвищеного рівня складності) на електронних носіях у посібнику	1 2 3 4 5
5 Матеріали для контролю		

5.1.	Наявні різноманітні завдання для контролю і самоконтролю студентів (якщо потрібно, з відповідями)	1 2 3 4 5
6 Список рекомендованої літератури		
6.1.	Виокремлюється основна і додаткова література	1 2 3 4 5
6.2.	Є анотації літературних джерел	1 2 3 4 5

Анкета для оцінки якості конспекта лекцій

Оцініть ступінь (рівень) прояву характеристик у конспекті лекцій. Використовуйте шкалу от «0» (особливість відсутня) до «5» (особливість проявляється в повній мірі).

№	Особливість (характеристика)	Бали
1 Цілі		
1.1.	Цілі видання формулюються як результати навчання студентів (тобто як такі, що діагностуються) з конкретної навчальної дисципліни для певного напрямку або спеціальності (цільової групи)	1 2 3 4 5
1.2.	Цілі відповідають зовнішнім вимогам до дисципліни (вимогам державних стандартів, роботодавців...)	1 2 3 4 5
2 Рекомендації по роботі		
2.1.	Є рекомендації по роботі з матеріалами видання	1 2 3 4 5
2.2.	Наявна структура (навігатор) видання в графічній формі (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
3 Завдання (дана особливість додаткова для цього типу видання)		
3.1.	Завдання визначаються цілями	1 2 3 4 5
3.2.	Завдання сформульовані в контексті майбутньої професійної діяльності	1 2 3 4 5
3.3.	Виокремлені стандартні навчальні завдання і завдання підвищеної складності	1 2 3 4 5
4 Матеріали для підтримки студента		
4.1.	Теоретичні відомості представлені коротко, в обсязі, необхідному для досягнення цілей	1 2 3 4 5
4.2.	Виокремлюється основний і додатковий матеріал	1 2 3 4 5
4.3.	Визначені поняття і терміни, що використовуються, прослідковується взаємозв'язок між ними	1 2 3 4 5
4.4.	Виділяються продуктивні способи вирішення пропонуємих проблем, питань, завдань, які можна використати для вирішення інших завдань у цій чи іншій предметній галузі	1 2 3 4 5
4.5.	Використовуються різні форми подання тієї ж інформації (текст, формула, таблиця, схема, ілюстрація, графік)	1 2 3 4 5
4.6.	Мова (стиль викладення) доступна, лаконічна	1 2 3 4 5
4.7.	Закони, принципи, правила ілюструються прикладами (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
4.8.	Обговорюються приклади виконання завдань (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
4.9.	Присутні матеріали, що заповнюють прогалини в базовій підготовці студента (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
4.10.	Структура і зміст відображають авторську позицію (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
5 Список рекомендованої літератури		
5.1.	Виокремлюється основна і додаткова література	1 2 3 4 5

Анкета для оцінки якості збірника завдань і вправ

Оцініть ступінь (рівень) прояву характеристик у збірнику завдань і вправ. Використовуйте шкалу от «0» (особливість відсутня) до «5» (особливість проявляється в повній мірі).

№	Особливість (характеристика)	Бали
1 Цілі		
1.1.	Цілі видання відповідають цілям навчальної дисципліни	1 2 3 4 5
1.2.	Переважають цілі рівня «вміти», «мати навички»	1 2 3 4 5
2 Рекомендації по роботі		
2.1.	Є рекомендації по плануванню роботи з виданням, вибору особистої траєкторії навчання	1 2 3 4 5
2.2.	Визначені вимоги до первинної, початкової (базової) підготовки (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
2.3.	Наведені критерії якості виконання завдань	1 2 3 4 5
3 Завдання		
3.1.	Завдання визначаються цілями	1 2 3 4 5
3.2.	Завдання сформульовані в контексті майбутньої професійної діяльності	1 2 3 4 5
3.3.	Розглядаються основні типи завдань	1 2 3 4 5
3.4.	Виокремлюються завдання підвищеної складності (комплексні) (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
3.5.	Наявні нестандартні (творчі) завдання (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
3.6.	Розглядаються завдання, для виконання яких використовується матеріал різних навчальних дисциплін (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
3.7.	Наявні завдання з нестачею або надлишком вихідних даних (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
4 Матеріали для підтримки студента (дана особливість додаткова для цього типу видання)		
4.1.	Виділяються алгоритми, продуктивні засоби вирішення запропонованих проблем, питань, завдань	1 2 3 4 5
4.2.	Розглядаються типові помилки і утруднення	1 2 3 4 5
4.3.	Наводяться приклади виконання основних типів завдань	1 2 3 4 5
4.4.	Наявний довідковий матеріал (таблиці постійних величин, розрахункові формули...)	1 2 3 4 5
4.5.	При доцільності наводяться приклади вирішення завдань, вправ	1 2 3 4 5
5 Список рекомендованої літератури		
5.1.	Виокремлюється основна і додаткова література	1 2 3 4 5

Анкета для оцінки якості методичних рекомендацій до практичних занять

Оцініть ступінь (рівень) прояву характеристик у методичних рекомендаціях до практичних занять. Використовуйте шкалу от «0» (особливість відсутня) до «5» (особливість проявляється в повній мірі).

№	Особливість (характеристика)	Бали
1 Цілі		
1.1.	Цілі видання відповідають цілям навчальної дисципліни	1 2 3 4 5
1.2.	Переважають цілі рівня «вміти», «мати навички»	1 2 3 4 5
2 Рекомендації по роботі		
2.1.	Є рекомендації по плануванню роботи з виданням	1 2 3 4 5
2.2.	Наявна структура (навігатор) видання в графічній формі	1 2 3 4 5

3 Завдання		
3.1.	Завдання визначаються цілями	1 2 3 4 5
3.2.	Завдання сформульовані в контексті майбутньої професійної діяльності	1 2 3 4 5
3.3.	Розглядаються основні типи завдань	1 2 3 4 5
3.4.	Виокремлюються завдання підвищеної складності	1 2 3 4 5
3.5.	Наявні нестандартні (творчі) завдання	1 2 3 4 5
3.6.	Розглядаються завдання, для виконання яких використовується матеріал різних навчальних дисциплін	1 2 3 4 5
3.7.	Пропонуються завдання для роботи в групі	1 2 3 4 5
3.8.	Наявні завдання з нестачею або надлишком вихідних даних	1 2 3 4 5
3.9.	Завдання створюють умови для розвитку студента (завдання передбачають планування діяльності, вибір метода вирішення, самооцінку, інтерпретацію результатів...)	1 2 3 4 5
4 Матеріали для підтримки студента		
4.1.	Структура і зміст видання відповідають його цілям	1 2 3 4 5
4.2.	Структура і зміст видання відбивають певну авторську позицію	1 2 3 4 5
4.3.	Виділяються продуктивні способи вирішення запропонованих проблем, питань, завдань (засоби, які можна використовувати для вирішення інших завдань у цій чи іншій предметній галузі)	1 2 3 4 5
4.4.	Обговорюються різні способи виконання того ж завдання	1 2 3 4 5
4.5.	Розглядаються типові помилки і утруднення	1 2 3 4 5
4.6.	Обговорюються приклади виконання основних типів завдань	1 2 3 4 5
4.7.	Наявний довідковий матеріал (таблиці постійних величин, розрахункові формули...)	1 2 3 4 5
4.8.	Наявні матеріали, що восповнюють прогалини в первинних (базових) знаннях	1 2 3 4 5
4.9.	При доцільності наводяться приклади вирішення завдань, вправ	1 2 3 4 5
5 Матеріали для контролю		
5.1.	Наводяться різноманітні завдання для самоконтролю студентів	1 2 3 4 5
6 Список рекомендованої літератури		
6.1.	Виокремлюється основна і додаткова література	1 2 3 4 5

Анкета для оцінки якості методичних рекомендацій до виконання лабораторних робіт

Оцініть ступінь (рівень) прояву характеристик у методичних рекомендаціях до виконання лабораторних робіт. Використовуйте шкалу от «0» (особливість відсутня) до «5» (особливість проявляється в повній мірі).

№	Особливість (характеристика)	Бали
1 Цілі		
1.1.	Цілі видання відповідають цілям навчальної дисципліни	1 2 3 4 5
1.2.	Переважають цілі рівня «вміти», «мати навички»	1 2 3 4 5
2 Рекомендації по роботі		
2.1.	Є рекомендації по плануванню роботи з виданням	1 2 3 4 5
3 Завдання		
3.1.	Завдання визначаються цілями	1 2 3 4 5
3.2.	Завдання сформульовані в контексті майбутньої професійної діяльності	1 2 3 4 5
3.3.	Розглядаються завдання, для виконання яких використовується матеріал різних навчальних дисциплін	1 2 3 4 5

3.4.	Пропонуються завдання для роботи в групі	1 2 3 4 5
3.5.	Наявні завдання з нестачею або надлишком вихідних даних	1 2 3 4 5
3.6.	Завдання створюють умови для розвитку студента (завдання передбачають планування діяльності, вибір метода вирішення, самооцінку, інтерпретацію результатів...)	1 2 3 4 5
4 Матеріали для підтримки студента		
4.1.	Структура і зміст видання відповідають його цілям	1 2 3 4 5
4.2.	Структура і зміст видання відбивають певну авторську позицію	1 2 3 4 5
4.3.	Пропонуються варіанти завдань	1 2 3 4 5
4.4.	Виділяються продуктивні способи вирішення запропонованих проблем, питань, завдань (засоби, які можна використовувати для вирішення інших завдань у цій чи іншій предметній галузі)	1 2 3 4 5
4.5.	Наявні інструкції по роботі з лабораторним устаткуванням	1 2 3 4 5
4.6.	Обговорюються різні способи виконання завдання	1 2 3 4 5
4.7.	Розглядаються типові помилки і утруднення	1 2 3 4 5
4.8.	Сформульовані вимоги до письмово звіту	1 2 3 4 5
4.9.	Наведені різноманітні завдання для самоконтролю	1 2 3 4 5
4.10.	Наявний довідковий матеріал, що використовується для виконання лабораторних робіт (теоретичний матеріал, таблиці постійних величин, розрахункові формули, глосарій...)	1 2 3 4 5
4.11.	Наявні матеріали, що восповають прогалини в первинних (базових) знаннях	1 2 3 4 5
5 Матеріали для контролю		
5.1.	Наявні завдання до захисту лабораторних робіт	
6 Список рекомендованої літератури		
6.1.	Виокремлюється основна і додаткова література	1 2 3 4 5

Анкета для оцінки якості збірника матеріалів контролю

Оцініть ступінь (рівень) прояву характеристик у збірнику матеріалів контролю. Використовуйте шкалу от «0» (особливість відсутня) до «5» (особливість проявляється в повній мірі).

№	Особливість (характеристика)	Бали
1 Цілі		
1.1.	Цілі видання відповідають цілям навчальної дисципліни	1 2 3 4 5
2 Рекомендації по роботі		
2.1.	Матеріали для контролю класифіковані, розділені на групи, варіанти	1 2 3 4 5
2.2.	Визначені вимоги до первинної підготовки	1 2 3 4 5
2.3.	Наведені критерії оцінки якості виконання матеріалів контролю	1 2 3 4 5
3 Завдання		
3.1.	Завдання визначаються цілями	1 2 3 4 5
3.2.	Завдання сформульовані в контексті майбутньої професійної діяльності (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
3.3.	Виділяються завдання підвищеної складності (комплексні) (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
3.4.	Наведені нестандартні завдання (творчі) (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
3.5.	Розглядаються завдання, для виконання яких використовується матеріал різних навчальних дисциплін (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
3.6.	Наявні завдання з нестачею або надлишком вихідних даних (дана	1 2 3 4 5

	особливість додаткова для цього типу видання)	
4 Матеріали для підтримки студента		
4.1.	Виділяються алгоритми, продуктивні способи вирішення запропонованих проблем, питань, завдань	1 2 3 4 5
4.2.	Наводяться приклади виконання основних типів завдань	1 2 3 4 5
4.3.	Наявний довідковий матеріал (таблиці постійних величин, розрахункові формули...)	1 2 3 4 5
4.4.	За необхідності наведені приклади відповідей	1 2 3 4 5
5 Список рекомендованої літератури		
5.1.	Наведена основна і додаткова література	1 2 3 4 5

Анкета для оцінки якості хрестоматії

Оцініть ступінь (рівень) прояву характеристик у хрестоматії. Використовуйте шкалу от «0» (особливість відсутня) до «5» (особливість проявляється в повній мірі).

№	Особливість (характеристика)	Бали
1 Цілі		
1.1.	Визначена предметна область	1 2 3 4 5
1.2.	Визначена цільова група	1 2 3 4 5
2 Рекомендації по роботі		
2.1.	Вказані особливості відбору та представлення текстів	1 2 3 4 5
2.2.	Є список скорочень і умовних позначень	1 2 3 4 5
2.3.	Наведені алгоритми роботи з текстом (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
3 Завдання (дана особливість додаткова для цього типу видання)		
3.1.	Є завдання по роботі з текстами	1 2 3 4 5
4 Матеріали для підтримки студента		
4.1.	Тексти класифіковані, поділені на групи	1 2 3 4 5
4.2.	Наводяться коментарі, примітки до текстів, що пропонуються	1 2 3 4 5
4.3.	Є приклади роботи з текстом (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
4.4.	Розглядаються типові помилки роботи з текстом	1 2 3 4 5
5 Список рекомендованої літератури		
5.1.	Вказані першоджерела	1 2 3 4 5
6 Спеціальні засоби (дана особливість додаткова для цього типу видання)		
6.1.	Додаються повні тексти або їх фрагменти на електронних носіях	1 2 3 4 5

Анкета для оцінки якості довідника

Оцініть ступінь (рівень) прояву характеристик у довіднику. Використовуйте шкалу от «0» (особливість відсутня) до «5» (особливість проявляється в повній мірі).

№	Особливість (характеристика)	Бали
1 Цілі		
1.1.	Визначена предметна область	1 2 3 4 5
1.2.	Визначена цільова група	1 2 3 4 5
2 Рекомендації по роботі		
2.1.	Вказані особливості організації (представлення) матеріалу довідника	1 2 3 4 5
2.2.	Надані рекомендації (алгоритми) з пошуку необхідної інформації	1 2 3 4 5
2.3.	Подано список скорочень, умовних позначень	1 2 3 4 5

2.4.	Наведені приклади пошуку інформації	1 2 3 4 5
3 Матеріали для підтримки студента		
3.1.	У довіднику наводяться: - дати, факти, події, явища, значення постійних величин; - ознаки, параметри, характеристики, якості, класифікації об'єктів; - системи, їх елементи, зв'язки між ними, зовнішнє середовище, процеси, функції і стан систем; - принципи, основи, теорії, закони, правила; - методи, засоби, алгоритми, способи вирішення задач; - моделі, схеми, структури, системи, що описують, об'єкти, процеси, явища; - оцінки, границі, помилки, обмеження теорій, моделей, методів; - нормативна база	1 2 3 4 5
3.2.	Наводяться коментарі, пояснення, посилання	1 2 3 4 5
3.3.	Використовуються різні форми подачі матеріалу (текст, формула, таблиця, схема, ілюстрація, графік)	1 2 3 4 5
3.4.	Мова доступна, лаконічна	1 2 3 4 5
3.5.	Наявність глосарію, предметного, іменного покажчика (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
3.6.	Наводяться персоналії (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
4 Список рекомендованої літератури		
4.1.	Виокремлюється основна і додаткова література, наводиться список спеціальної літератури по темам, розділам, питанням	1 2 3 4 5

Анкета для оцінки якості словника

Оцініть ступінь (рівень) прояву характеристик у словнику. Використовуйте шкалу от «0» (особливість відсутня) до «5» (особливість проявляється в повній мірі).

№	Особливість (характеристика)	Бали
1 Цілі		
1.1.	Визначена предметна область	1 2 3 4 5
1.2.	Визначена цільова група	1 2 3 4 5
2 Рекомендації по роботі		
2.1.	Вказані особливості організації (представлення) матеріалу словника	1 2 3 4 5
2.2.	Надані рекомендації (алгоритми) з пошуку необхідного терміну, поняття, визначення	1 2 3 4 5
2.3.	Подано список скорочень, умовних позначень	1 2 3 4 5
2.4.	Наведені приклади пошуку інформації	1 2 3 4 5
3 Матеріали для підтримки студента		
3.1.	Наводиться алфавітний пошуковий покажчик	1 2 3 4 5
3.2.	Наводяться синоніми понять, термінів	1 2 3 4 5
3.3.	Наводяться найбільш частотні у статтях аббревіатури	1 2 3 4 5
3.4.	Мова доступна, лаконічна	1 2 3 4 5
3.5.	Вказуються різні визначення одного й того ж поняття (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
3.6.	Надана коротка етимологічна довідка термінів і понять (дана особливість додаткова для цього типу видання)	1 2 3 4 5
3.7.	Наводяться персоналії (дана особливість додаткова для цього типу видання)	
4 Список рекомендованої літератури		
4.1.	Вказані першоджерела визначень, словарних статей	1 2 3 4 5

Психолого-педагогічні вимоги до навчальних видань

Показники (параметри)	Вимоги
Цілі вивчення матеріала	• Орієнтовані на компетенції майбутнього фахівця • Відповідають цілям навчальної дисципліни, що заявлені в робочій програмі • Формулюються в термінах, що допускають перевірку їх досягнення студентами
Цільова група	• Вказані спеціальність (група спеціальностей) або інша аудиторія, на яку розраховані навчальні матеріали • Наведені навчальні вимоги для вивчення дисципліни (додаткова, необов'язкова вимога)
Зміст матеріалу, його структура	• Наявність чіткої структури навчального матеріала • Відповідність усіх компонентів змісту і технології навчання заявленим цілям • Виокремлений матеріал для обов'язкового вивчення (ядро) и додатковий матеріал (додаткова, необов'язкова вимога) • Наявність довідкових і допоміжних матеріалів • Наявність списку літературних джерел
Матеріали для самоконтролю и контролю	• Завдання визначаються цілями • Завдання в тестовій формі повинні відповідати існуючим вимогам • Завдання для самоконтролю супроводжуються сутнісними коментарями (реакцією на відповідь) • Наявні контролюючі матеріали для визначення первинного рівня підготовки і матеріали, які восповнюють прогалини у знаннях, що були виявлені (додаткова, необов'язкова вимога)
Матеріали для мотивації студентів	• Навчальні матеріали використовують контекст майбутньої професійної діяльності студентів • Теоретичні відомості надаються для вирішення конкретних проблем, ситуацій, задач • Використовуються різного роду засоби наочності (додаткова, необов'язкова вимога) • Використовуються різні форми представлення того ж самого матеріалу: текст, таблиця, графік, формула, рисунок, ...
Можливість самостійної роботи	• Допускається вибір індивідуальної траєкторії вивчення матеріала • Наявність матеріалів для підтримки студента (теоретичні відомості, поради, підказки, зразки розв'язання завдань, відповіді на питання, різні підходи до вирішення проблем, ситуацій, задач, точки зору різних наукових шкіл) • Виокремлюються продуктивні способи діяльності (додаткова, необов'язкова вимога)
Інтерактивні засоби роботи з навчальним матеріалом	Так або ні

Висновки експерта
